

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet om udmøntning af pulje til grøn efteruddannelse og opkvalificering

2. november 2021

Regeringen har den 2. november 2021 indgået aftale med Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet om udmøntning af pulje til grøn efteruddannelse og opkvalificering i 2021.

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet blev med finansloven for 2021 enige om, at *"der er behov for stærke grønne efteruddannelses- og opkvalificeringstilbud til både ledige og beskæftigede, der kan være med til at fremme den grønne dagsorden og de ambitiøse danske klimamål."* Der blev derfor afsat 100 mio. kr. årligt i 2021-2022 til en ansøgningspulje til opkvalificering og efteruddannelse inden for klimatilpasning og grøn omstilling i bred forstand.

Med finanslovsaftalen for 2021 blev aftalepartierne enige om, at formålet med midlerne er grøn omstilling, klimatilpasning i bred forstand samt øget bæredygtighed. Aftalepartierne konstaterer, at disse formål er helt centrale dagsordener for erhvervsuddannelses- og det erhvervsrettede voksenuddannelsesområde i de kommende år, hvorfor der skal arbejdes med dette på de enkelte skoler, i de faglige udvalg, i efteruddannelsesudvalgene og f.eks. gennem UNESCO's verdensmålsskoler.

Aftalepartierne konstaterer, at indsatser med formål om at understøtte grøn omstilling kan være målrettet specifikke energitætte områder, som fx affaldshåndtering og landbrug, hvor der kan peges på specifikke relevante uddannelser. Samtidigt kan indsatser være fokuseret på bæredygtighed generelt, som fx reduktion af materialeforbrug og energiforbrug, og dermed vedrøre arbejdet på mange uddannelser.

Med henblik på at sikre en afvejning af det specifikke og det generelle formål er aftalepartierne enige om at tydeliggøre grøn omstilling som et formål for erhvervsuddannelserne samt udmønte 100 mio. kr. i 2021 til tre indsatser.

Boks 1. Indsatser i udmøntningen af pulje til grøn efteruddannelse og opkvalificering i 2021

1. Tydeliggøre grøn omstilling som et formål i lov om erhvervsuddannelser
2. Udvikling og forankring af viden om og kompetencer til brug for grøn omstilling mm. (54 mio. kr.)
3. Lokale indsatser inden for grøn omstilling mm. (36 mio. kr.)
4. Kortlægning af behov og udfordringer (10 mio. kr.)

1. Tydeliggøre grøn omstilling som et formål for erhvervsuddannelserne

Aftalepartierne ønsker at tydeliggøre vigtigheden af erhvervsuddannelsernes bidrag til den grønne omstilling. Derfor er aftalepartierne enige om at indskrive øget bæredygtighed og grøn omstilling som perspektiver i formålsparagraffen for erhvervsuddannelserne ved førstkommende lovgivningsmæssige lejlighed.

2. Udvikling og forankring af viden om og kompetencer til brug for grøn omstilling mm.

Aftalepartierne ønsker at styrke og forankre viden om og kompetencer til brug for grøn omstilling. Der er i dag ti videnscentre inden for syv teknologi- og håndværksmæssige områder, hvoraf ni af videnscentrene har faglige snitflader til grøn omstilling og bæredygtighed. Videnscentrene har i dag blandt andet til opgave at sikre højteknologisk udstyrs- og kompetenceløft på erhvervsskolerne. Videnscentrene har ikke særlige geografiske dækningsområder, men understøtter erhvervsskoler i hele Danmark.

Aftalepartierne ønsker størst mulig effekt af den afsatte engangsbevilling og hurtig idriftsættelse af nye tiltag. Videnscentrene har gode rammer for og erfaring med udvikling af undervisningsforløb, kompetenceudvikling samt at indsamle og dele viden inden for specifikke områder. Aftalepartierne er derfor enige om, at de ni nedenstående videnscentres formål og opgaver udvides til at omfatte opgaver relateret til grøn omstilling og bæredygtighed inden for deres eksisterende uddannelsesområder.

Aftalepartierne er derfor enige om at tildele 6 mio. kr. til hvert af nedenstående ni videnscentre. De ni videnscentre er:

- Håndværk og bæredygtighed (værtsskole: Learnmark)
- Automation og robotteknologi (to værtsskoler: Syddansk Erhvervsskoler og Mercantec)
- Velfærdsteknologi (to værtsskoler: SOSU Nord og SOSU H)
- Procesteknologi (værtsskole: EUC Lillebælt)
- Design og arkitektur (værtsskole: NEXT)
- Digital handel (værtsskole: Aarhus Business College)
- Viden om data - databaseret service og forretningsudvikling (værtsskole: IBC International Business College)

Videnscentrene får således til opgave at udarbejde og afprøve nye undervisningsforløb og materialer med fokus på bæredygtighed og grøn omstilling mv. med henblik på bred anvendelse i erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser. Derudover skal videnscentrene bistå med kompetenceudvikling inden for bæredygtighed og grøn omstilling af undervisere på

erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser. Udarbejdelsen af de nye undervisningsforløb og materialer skal ske efter dialog med bl.a. erhvervsakademier, andre vidensinstitutioner, efteruddannelsesudvalg og de faglige udvalg.

Der søges tilvejebragt hjemmel til, at midlerne kan anvendes i 2021 – 2024. Videnscentrene skal i tilrettelæggelse af opgaveløsningen tage højde for, at midlerne alene gives for en tidsbegrænset periode.

3. Lokale indsatser inden for grøn omstilling mm

Aftalepartierne ønsker at understøtte udviklingen af lokale indsatser, aktiviteter og projekter, som kan understøtte den grønne omstilling, bæredygtighed, klimatilpasning mm.

Aftalepartierne er enige om at yde et særtilskud på 36 mio. kr. i 2021 til alle uddannelsesudbydere af de tekniske erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser til aktiviteter og indsatser indenfor grøn omstilling, bæredygtighed mv. De 36 mio. kr. udmøntes med udgangspunkt i årselevsaktiviteten på det tekniske område i 2020. Der ydes dermed ikke tilskud til de merkantile uddannelser, social- og sundhedsuddannelserne samt den pædagogiske assistentuddannelse. Særtilskuddet skal understøtte stærke grønne erhvervs- og efteruddannelses- og opkvalificeringstilbud til både ledige og beskæftigede og udmøntes med udgangspunkt i årselevsaktiviteten i 2020 på erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedsuddannelserne.

Aftalepartierne er enige om, at midlerne skal anvendes til en af følgende aktiviteter og indsatser:

- Kompetenceudvikling af undervisere, for eksempel ved virksomhedsbesøg og/eller -forløb hos virksomheder, der har viden og erfaring med grøn omstilling fx om nye bæredygtige produktionsformer.
- Samarbejde med virksomheder og andre aktører, som har en stærk profil inden for grøn omstilling med henblik på etablering af lærepladssamarbejde, udvikling af cases og undervisningsmaterialer til brug i undervisningsforløb.
- Udarbejdelse af undervisningsmaterialer om grøn omstilling til brug i uddannelser/kurser på egen institution.

Selvejende institutioner kan endvidere anvende midlerne til:

- Udstyrsinvesteringer som sikrer mindre CO₂-udledning eller på anden vis understøtter bæredygtighed til brug i undervisningen.

Institutionerne skal afrapportere via deres generelle regnskab i 2022, 2023 og 2024. Institutionerne skal endvidere lave en kort redegørelse for de aktiviteter, indsatser, projekter mv., som midlerne er anvendt på og gøre denne tilgængelig på deres hjemmeside. Institutionerne skal tilbagebetale tilskuddet, hvis de ikke ønsker at anvende det til formålet. Tilbagebetalte tilskud i 2022 indgår i ansøgningspuljen for 2022. Særtilskuddet kan anvendes af tilskudsmodtagerne i årene 2022, 2023 og 2024.

4. Kortlægning af udfordringer og behov

Aftalepartierne ønsker at understøtte de faglige udvalgs arbejde med at kortlægge og fremtidssikre erhvervsuddannelserne i forhold til den grønne omstilling og bæredygtighed. Aftalepartierne er derfor enige om at tildele i alt 10 mio. kr. til fem faglige udvalg med henblik på at undersøge de specifikke uddannelsers behov og udfordringer i forbindelse med at understøtte den grønne omstilling og øget bæredygtighed.

Aftalepartierne er enige om at tildele midler til de største uddannelser målt på tilgang de sidste tre år på det tekniske område inden for følgende områder, som vurderes at være centrale for opfyldelse af Danmarks klimamål: landbrugs-, transport-, energi-, byggeri, industri- og affaldssektoren. Aftalepartierne er derfor enige om at tildele 2 mio. kr. til hhv.

- Fagligt udvalg for træfagenes byggeuddannelse
- Fagligt udvalg for elektrikeruddannelsen
- Fagligt udvalg for personvogsmekanikeruddannelsen

Aftalepartierne er yderligere enige om at tildele 2 mio. kr. til det faglige udvalg for landbrugsuddannelsen. Aftalepartierne ønsker specifikt at understøtte landbrugsuddannelsen, som står centralt i den grønne omstilling, de næste mange år.

Grøn omstilling og bæredygtighed er også helt centralt for det merkantile område og perspektiver i forhold til f.eks. handel, detail og kontoruddannelserne. Derfor er aftalepartierne enige om at tildele 2 mio. kr. til Uddannelsesnævnet (blandt andet kontoruddannelsen, detailhandelsuddannelsen og handelsuddannelsen).

Aftalepartierne er enige om, at de udvalgte faglige udvalg skal anvende midlerne til en kortlægning af fremtidige kompetencebehov i relation til den grønne omstilling, udfordringer og forslag til mulige løsninger. De faglige udvalg skal ved udgangen af 2022 aflevere en rapport til Børne- og Undervisningsministeriet, herunder om arbejdet med kortlægningen og resultaterne heraf, samt et regnskab om anvendelsen af midlerne.

5. Udmøntning i 2022

Aftalepartierne er enige om, at de 100 mio. kr. afsat i 2022 udmøntes som en ansøgningspulje. Aftalepartierne er enige om at drøfte udmøntningen af disse midler på baggrund af et oplæg fra børne- og undervisningsministeren i første kvartal af 2022.

Aftalepartierne er enige om, at midlerne i ansøgningspuljen i 2022 vil være disponible i 2022, 2023, 2024 og 2025 med henblik på at sikre en langsigtet anvendelse af midlerne.